

Տարեկան գինն է 440 դր. 75
Վեցամսեայ 220
Մէկ ժամուցումը տողին 5 դր. 10
Ստորագրութիւնները կանխիկ են:
Տարագրութիւնները ամեն ամսայն 1 ժ
են 15 ժ կը սկսուին:

Դուրս երթալիք լրագրութեան համար
ծախքը տուողին վրայ է:
Լրագրութեան վերաբերեալ հարցի կամ օր
են իցէ գրութիւն երթալիքին պէտք
ուղղութիւն և ասանց հարցաւ ծախք
քը խրկողին վրայ է:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Ա.Օ.Դ.

Երկուշաբթի օրը Մեծերդի տունին
տրամադրուած լրագրութեան տպարանը գոյ
ըլլալով՝ հրատարակութիւնը օր մը եւս
մնաց:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 3 ՕԴՈՍՈՍ

Հարաւային Իտալիոյ վիճակը օրէ օր
լաւնալով վրայ է: Հասարակարգէմ հող
մը կը տկարանայ և Պոլսական հրո
տակները ամեն տեղ կը յաղթուին: Կա
բօլի անկեալ Պրանչիակոս թագաւորին
զօրքերը վերջապէս աւազակութեամբ բան
մը չկրնալով շահիլ՝ խուճախով Իտա
լական իշխանութեան կը ներկայանան և
հնազանդութիւն յանձն կառնուն:

Երկու պապական զօրապետ Բու
էզ անուն քահանայ մը որ Հռոմէն Կա
բօլի գացիր էին ապստամբութիւն նիւ
թէրու համար, ձերբակալ ըլլալով, առ
ջի երկուքը քրտորուեցան և քահանայ
ալ զատաւտանի մասնուեցաւ:

Իտալական լրագիրները կը ծանուցա
նեն թէ Կարօլին արքայականութիւն վրայ
ալ կ'ապաւ ըլլալով, Կարօլին հեռանա
լու հրաման եղեր է իրեն:

Հռոմէն իտալական Բերսէլէրանձա
լրագրին գրուած նամակ մը կը ծանուցա
նէ թէ Պապին հիւանդութիւնը օրէ օր
ծանրանալով վրայ է: Ողբերն ուռեկէ և
ձրան խոշոր վերքեր բացուելէ զատ, այս
օրերս մարտեր մ'ալ գալ սկսեր է վրան,
որով ժամէ 'ի ժամ մեռնելու վտանգի մէջ
է: Իր բժիշկը՝ Տոքթոր Բարբիլը հաս
տատե թէ հազիւ երեք ամիս կրնայ ապ
րիլ: Թէպէտ անկողին ինկած չէ, բայց
նստած տեղէն ելնելու կարողութիւն չու
նի, անանկ որ եթէ կառքով տեղ մը եր
թալ պէտք ըլլայ, պատգարակով տեղէն
կը վերջնեն ու կը սանին կառքը կը դը
նեն երկր:

Կարդինալները որոշել են որ Պապը
վերանայնելու ըլլայ նէ, իր մահը ծանու
ցանելէ առաջ յաջորդը ընտրեն: Բարիկայ
թէպէտ սուրբ կանոնաց դէմ է, բայց
կարդինալները արդէն կոնքակ մը ստորա
գրել տուած են Պապին, որ արտօնու
թիւն կուտայ իրենց՝ յիշեալ կանոնները
զանց ընելու:

Գրիգոր Ժ.Օ. Պապին հիւանդութե
ան վերանայնելու ետքը իմացուեցաւ:
Պիոս Թին մահնալ յաջորդին ընտրուե
լէն ետքը պիտի իմացուի:

Գաղղիոյ լրագիրները Հռոմի գաղ
ղական զօրաց հրամանատար Այօն զօ
րապետին և Պապին պատերազմական
գործող պաշտօնեայ Մերոս կարդինալին
մէջ պատահած ծանր վէճ մը կը պատմեն:
Պապական զինուոր մը Գաղղիայի
զինուորի մը հետ կողմ մը պատմաւա
կառնելով՝ Գաղղիային կը դարձուի:
Հաստատեալ պայմանադրութեանց հա
մեմատ պապական զինուորը Գաղղիական

իշխանութեան ձեռքը տրուել պէտք ըլլալով
Պապը և իր արտօնին գործող պաշտօնեայ
Մերօն զինուոր կարդինալը հրաման ըրեր են որ
Հռոմէն զինուորը դադարեցնեն իշխա
նութեան յանձնուի դատուելու համար:
Բայց պատերազմի պաշտօնեայ Մերոս
կարդինալը չէ ուզեր յանձնել, և ան
ձամբ Այօն զօրապետին երթալով՝ Պ.
Կարօլին կայսեր դպրոց խօսքեր ըրեր է:
Օրապետը բարկանալով սաստեր է պա
պին որ լռէ, և աւելցուցեր է թէ եկե
ղեցականի հաղուստ ունենալուն համար
իր վրայ ձեռք չ'ընցունեն, միայն բարո
յապէս կ'ապաւնէ զինքը: Միանգամայն
մեծամարտութեան հրաւիրեր է զանի:
Կարդինալը յանձն չէ առեր մեծամար
տութիւնը: Օրապետն ալ հաստատ
կեցեր է ըրած թշուառներին վրայ: Զետոյ
խուճախ մը Գաղղիայի զօրք զգրելով՝ Հը
ռոմայեցի զինուորը պապական զօրաց բա
նակին մէջէն բռնի ձերբակալ ընել տը
ւեր է:

Եւրոպայի ազատամիտ լրագիրներն
ընդհանրապէս կը կարծեն թէ այս անգըր
հարկաւ պիտի չափաւորէ Գաղղիոյ ու
Հռոմի արքունեաց մէջ եղած յարաբե
րութիւնները:

Կահաւասի մէկ քանիին ըրած խոր
հրդածութիւնները:

«Մերոս կարդինալին պաշտօնէ ձրդ
ուրը բաւական կըլլար անշուշտ Գաղ
ղիոյ պատիւը թշուառներէ աղատ պահե
լու, կրտէ Օլիւիոս Կաթիմալ լրագիրը,
բայց ապագային մէջ ալ պահպանելու
բաւական կրնայ ըլլալ: Թէ որ Պապը
ընդդիմամարտ կողմնակցութեան արդե
ցութեանը ներքէն է նէ, Մերոս կ'որդի
նալն է միայն նոյնմոլեւանդ, անողբելի
և ձեռննեց կողմնակցութեան երեսիո
խանը:»

Բոնաթիթիւսիմէլ լրագիրն ալ հե
տեալ ծանր կ'աւանդանքներով կը դա
տապարտէ վերոյիշեալ անգըր:

«Վարագոյրը պատուեցաւ: Եւ այ
տուհետեւ անհետ է երկունի: Մերոս
կարդինալը կրնայ սաստիկութեամբ իր սրը
տին դժգոհները յայտնել: Եւ մէկ կը խա
ուիր այսուհետեւ: Եւսօր կուսակցու
թեանց և յետագայ կողմնակց պոպուլ
զուս գործակալին համար խնդիր կրօնի և
կաթոլիկութեան վրայ է: Բայց իրօք ա
նողբելի ատելութիւն մըն է Իտալիոյ
ազատականութեանը և ազատաբար ազ
գին (Գաղղիոյ) դէմ: Ինչ է հաստատ
եալ դաշնադրութիւնը և Պապին հրա
մանը Պ. Մերոսի համար: — Ալիւս:
Պ. Մերոս ողբեր տանի առաւ իրա
ւունքը, ողբին տանի առաւ իր Տիտոյ
հրամանը: Թէ որ այս յանդուգն փորձը
յաջողէր, թէ որ Այօն զօրապետը հոն
չըլլար, Ս. Հօր ազատութիւնը լիցեցեր
էր: Պիոս Թ. Պ. Մերոսին գերի պի
տի ըլլար: Եւ ժամանակը Հռոմի վե
ձակը ինչ կըլլար: Թէ որ Պ. Մերոս
իր ժպիհը յաջողութեանց մէջ չար
գիրէր, Վ. Կաթիմալի պարտը Գաղղիոյ
դէմ դաւադրութիւններու մշտնջենաւոր
հնոց մը պիտի ըլլար և Հռոմ ալ ձգնա
լիտ Բոսպորէն մը:»

Հռոմի կառավարութիւնը ոչ միայն
պաշտօնէ ձգեց Պ. Մերոս կարդինալը,
այլ և կրնի թէ անոր վարձուքին հա
ւանութիւն տուած է: Եսոր ապացոյցն է
հետեւեալ դէպքը, որ վերոյիշեալ անգըրէն
քանի մը օր ետքը պատահած է: Գաղ
ղիայի զինուոր մը նորէն պատական զինուորի
մը հետ կուուր ընտելելով՝ արդ հարուած
մը կուտէ և վերադարձելով՝ պապական
զօրաց հիւանդանոցը կը տարուի: Հի
ւանդանոցին բժիշկը գաղղիական իշխանու
թեան խնց կուտայ, որ անմիջապէս մարդ
խրկելով վերադարձալ զօրականը կառնէ:
Եւս բանը Մերոս կարդինալը լսելով իս
կոյն բժիշկը հիւանդանոցէն կը ձաւթէ՝ օ
տար իշխանութեան մը տեղեկութիւն տը
ուած ըլլալուն համար:

Իտալական լրագիր մը կը պատմէ թէ
վախճանեալ Բապուր կոմսին վերջին վայր
կեանքներուն ներկոյ դամաւու և վերջին
թոշակն անոր մատակարարող Բէռ Ժաք
(Հայր Զակար) անուն քահանայն Հռոմ
կանչուելով, առաջարկուեց իրեն Ս.
Ժողովին կողմէն որ Բապուր կոմսին ար
ձակում տարուն և վերջին թոշակ մատա
կարարելուն պատճառներն ու պարագա
ները բացատրէ: Քահանայն յայտարա
րութիւն ըրեր է Պապին թէ չկրնար խոս
տովանութեան գաղտնիքը երևան հանել:
Եսոր վրայ քահանայն Ս. Պրանչիակոսի
վանքը տարուեց, հաւատաքնութեան ատ
եանին մասնուեց և հարցաքնուելու հա
մար:

Եւս իրողութիւնը սաստիկ դարձաւ
պատճառներ է Հռոմի ժողովարեան:

Եւրոպայի խորհրդարանը լատ. օգոս
տոս 6 ին դեղուեցաւ: Եւս առթիւ
թաղուհին ատենարանութիւն մը ըրած
է, որուն մէջ կրտէ թէ օտար տէրու
թեանց հետ Եւրոպիոյ յարաբերութիւն
ները գոհացուցիչ վիճակի մէջ են: և կը
յուսայ որ Եւրոպայի խաղաղութիւնը կը
չարեւանի: Կանոնապէս կը յուսայ որ Ե
սորեստանի մէջ ալ խաղաղութիւն ըլլալու
վիւ պատահեաւ:

Շվեդի թագաւորը յուլիս 26 ին Փա
րիզ հասաւ, և անմիջապէս Սեն Բըռ
զինաց կայսեր հետ տեսնուելու:

Բրուսելոյ թագաւորին Փարիզ երթա
լու դիտաւորութիւնն ալ կ'ստուգուի:

Լոնդոնի օգոստ. 5 թուով եկած
հեռագրական լուր մը կը ծանուցանէ թէ
Եմերիկայի Միացեալ Նահանգաց կառա
վարութեան դէմ ապստամբող հարաւա
յին Նահանգաց զօրքերը մեծ յաղթութիւն
մը ըրեր են հիւսիսականաց դէմ, որոնք
ցիրուցան եղեր վախեր են 2000 մեռեալ
ու վերաւոր և շատ զէնք ու թնրանոթ
թողելով:

Բեռլինի մէջ դաւադրութիւն
մը երևան ելաւ Պապին և իր ընտանեա
լը դէմ պատրաստուած: Եւս գաւառ
ութեան գլուխ եղեր Եւրասիական ան
գամ մը, և նպատակն է եղեր Պապին ու

իր ընտանիքը անցայտ ընել և սահմանադ
րական կառավարութիւն հաստատել
Ռուսիոյ մէջ: Երկու ազնուական տիկ
նայք այս դաւադրութեան մասնակցը ը
լալով քրտորուեցին:

Վարչաւէն լուր կուտան թէ Լամ
պեր զօրապետը Վայսեր տեղակալ և Լե
հաստանի ընդհանուր կառավարիչ ան
ւաներ է:

Գաղղիացոյ Վ. Կարօլին կայսրը
իւր բանակի օգնական Մոնթեպէլլօ զօ
րապետը Վ. Պիոս կը զօրէ Օգոստոս
փառ Խընակալին դահակալութիւնը շը
նորհաւորելու:

Եւրոպայի թագաւորն ալ իր բանակի
օգնական Վ. Կիլիէն զօրապետը Վ. Պիոս
կը զօրէ նոյն պաշտօնով:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Եւրոպայի հինգ զարթոյն Օգոստոսի
Խընակալը թափ գարգի պալատը եր
թալով, հոն պահուած բոլոր հնութիւն
ներն ու մատենադարանները աչքէ անցուց:

Երկուշաբթի օրը Մ. Օլոս—Վ. ալա
քիայն եկած պատգամաւորները օգոստոս
փառ Խընակալին ներկայանալով, Բու
զա պէլին կողմնէ գրուած նամակ մը
Կարին կայսերական վեհապետութեան
մատուցանելու պատիւ ունեցաւ:

Օգոստոսի Խընակալը սիրալիք
ընդունելութիւն մը ըրաւ յիշեալ պատ
գամաւորներուն, և առաջին կարգի Մե
ճիտի պատուանշան շնորհեց անոնց գլուխ
եղող Պալէ զօրապետին:

Իտալիոյ տէրութեան և Տաճկաս
տանի մէջ հաստատուած առևտրական
դաշնադրութեան առթիւ՝ օգոստոսի փառ
Խընակալը առաջին կարգի Մեճիտի
պատուանշան շնորհեց Իտալիոյ տէրու
թեան պաշտօնէից նախագահ և արտաքին
գործող պաշտօնեայ Ռիքարտի սեպուհին:

Եւրոպայի պատուանշանին լանապէս կար
գերը շնորհեց նոյն տէրութեան տանի
չափ պաշտօնատարներուն:

Օգոստոսի Խընակալին հրամա
նաւ թանգարանի և Երգարութեան
ատենաներուն իրարու հետ միանալով
կազմուած բարձրագոյն Կոնսիլ երեք
հատուածի բաժնուեցաւ, որոց ամեն մէ
կուն անդամներն են՝

1. ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՄՑ
Վ. սեմ. Իթհէմ փաշա, Վ. Էմիհ
փաշա, Թահիր Էֆէնտի, Թէմիշիզ պէյ,
Բիշա Էֆէնտի, Երիֆ Էֆէնտի, Բեռլի
պէյ:
2. ՕՐԵՆՍԻՐԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՄՑ
Վ. սեմ. Մեհմետ Կուրի փաշա,
Իթհէմ փաշա (հանդուցեալ Խընակա
լին փեսայները): Մեհմետ Նեմիշ պէյ,
Բեռլի Նեմիշ Էֆէնտի, Սալիտ Է
ֆէնտի:
3. ԳԱՏԱՍԱՆԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՄՑ
Վ. սեմ. Մահմետ Նեմիշ փաշա

դրութեամբ, իւր գրած գիրքերնայ հարգութեամբ իւր թղթակցին: Այնքանապէս թեւեւ իր մէկ ծայրին հարգութեամբ գիրքը միւս ծայրով ամբողջ կը նկարէ թուղթի վրայ:

Այս սքանչելի գիւտին հեղինակն է Քաղզըն անուն խաւարացի գիտնական քահանայ մը՝ որ քանի տարիէ ի վեր կաշխատի եղեր ասոր:

Քաղզէն Փարիզի մէջ փորձի դրուած է այս գիւտը, և յաջողութեամբ խիստ հաւանական կը թուի:

— Քօնսթանթնուպոլսէն յաղորդելով իւր յաղորդումը, որ անորոշ ժամանակներէ, որ մեքենային ճարտարութեան մէջ մեծ յետադիմութիւն ընելու սահմանուած է, և ընդհանուր օգուտներով իննտաններով լուսաւորեալ դարուն պարծանք եղող մարդկային ճարտարութեանց հրաշալիքներուն կարգը դասուելու արժանի է:

Վսեղ տարիի մը չափ առաջ Մ. Լընուա անուն Գաղղիացի մեքենագէտ մը կազմով մեքենայ շարժելու գիւտը ըրեր էր, որով մէկէն ի մէկ կ'ոչնչանար հանքային ածուխին, ջուրին, շոգիին և ուրիշ զանազան նիւթոց պէտքն ու կարելութիւնը մեքենաներուն շարժման համար: Բայց իրական դժուարութիւն մը դէմ կ'ընդունէր, այն է ամեն տեղ և ածանցնող առատ կազ գտնելու դժուարութիւնը:

Այս անգամ մեծ դժուարութիւնն ալ լուծուեց: Տեղի տուաւ Մ. Լընուայ անուն Եմերիկայի քիմիագէտ մը:

Առատ կազ ունենալու համար հարկ չկայ այսուհետեւ բազմաթիւ գործարաններ շինելու, փուռեր վառելու, զանազան գործողութիւններ կատարելու, երկաթի ճամբայներ շինելու և այլն: Մ. Լընուայ ամեն տեղ և ուղղութիւն չափ կըրնայ կազ շինել ամենամեծ դիւրութեամբ, և այնպիսի փորելի ու թեթիւ գործիքով մը՝ որ տարրեւ խաղալի կ'ընայ ըլլալ:

Այնչափ քիչ տեղ կը բռնէ այս գործիքը որ սենտաններու մէջ իբրեւ զարդ կ'ընայ դրուել, և վրան ծորակ (մուսլուզ) մը ունի որ բացուածին պէս հեղեղներ ման կազ դուրս կուտայ՝ որ վերաւ կըրնայ տան մը ամեն կողմը բաժնուել բաւական խողովակներու միջոցաւ: Ասանկով

ոչ միայն կը լուսաւորուի տունը, այլ և կը տաքնայ ալ, միանգամայն շարժիչ զօրութիւն մը կուենայ ամեն մարդ իր ձեռքին տակը, և ինչ մեքենայ որ ուզէ կըրնայ բանեցնել:

Այս ամենապարեւոր արդիւնքները ձեռք բերելու միջոցներն ալ խիստ թեթիւ ու դիւրին են: Մ. Լընուային հընարած կազը գտնելու համար ոչ հանքային ածուխի պէտք կայ, և ոչ ուրիշ երկրորդական նիւթերու: Մ. Լընուային պիտի նիւթ մը դաւած է կազ հանելու համար, որ ամեն տեղ առատութեամբ կը գտնուի և ձրի է: այսինքն է օդը: Մ. Լընուայ օդը կազի կը փոխարկէ: Իր հնարած գործիքին մէկ կողմէն օդը ներս կը մտնէ, և միւս կողմէն լուսավառ դուրս կ'ելլէ:

Բսել է որ, առանց նախապատրաստական աշխատութիւններու, առանց մեծածախ ճամբայներ բանալու և խողովակներ շինելու և առանց կազմութիւններուն մեծ և ամենէն վազը շէնքերը, եկեղեցիները, թատրոնները, գործարաններն ու տունները կ'ընան լուսաւորուել:

Բսել է որ այսուհետեւ տուններուն մէջ ծրագ, կահեղ, և այլն պէտք չըլլար գործածել: Վրան զի ամեն մարդ իր տանը մէջ ձեռքին տակը պատրաստ լոյս մը պիտի ունենայ, որ ուղած ժամանակը կը վառէ ու կըրնար՝ ծորակը բանալով գոցելով: Այս նոր լոյսը յատկութիւն մ'աւ ունի որով իր գործածութիւնը հարկաւ պիտի ընդհանար այս վրան զի հոս չունի, վազել կամ կաթիլի և գետններն ու հանգերէն՝ որ արատել չունի: Մ. Լընուային կազը կը բաղկանայ հարիւրին 95 օդէ և հարիւրին 5 շոգիացեալ ածխածնով: Այս տեսակի որ այս նոր լոյսը խիստ աժան է: Վրան զի օդը ձրի է, և ածխածնով շոգին ալ այնչափ քիչ բան մըն է որ ձրի կը մտնայ:

Այստեղի կազին երկրորդ յատկութիւնն ալ շարժիչ զօրութիւնն է, որով ամեն մեծ ու պղտիկ մեքենայներ կ'ընան շարժիչ դիւրութեամբ: Եւ ամեն թեթիւ ծախքով: Բսել է որ մեքենային արուեստին մէջ ալ մեծ կերպարանափոխութիւն պիտի ընէ այս սքանչելի գիւտը: Բոլոր շոգեշարժ մեքենայները, շոգեմուկները,

շոգեկառքերը բոլորովն ուրիշ ձեւի պիտի մտնեն: Եւ իրենց այժմուս դրութեամբ բանեւուն համար պէտք եղած բոլոր նիւթերը և անոնց պատրաստութեամբ համար պէտք եղած բոլոր ճամբները պիտի վերանան:

Երբէն Փարիզի մօտ Աէն Տընի ըսուած տեղը նաւ մը կը շինուի, որ Լընուային կազովն ու Լընուային մեքենայովը պիտի շարժի: Այնպէս կառք մը կը շինուի որ Լընուային կազին զօրութեամբ ինքնիշխան պիտի պարտի Փարիզի փողոցներուն մէջ:

Չմոռնանք յիշելու Լընուային կազին երկրորդ կարեւոր յատկութիւնն ալ՝ որ է ջերմութիւնը:

Ինչպէս որ իր լուսաւորող զօրութիւնը հիմնական կազին աւելի է, ջերմութիւնն ալ ածուխի կամ փայտի ջերմութիւնէն աւելի է, և ածուխին ու փայտին անպատեհութիւններն ալ չունի: Ասով մէկ վաղիկէն մէջ կ'ընայ կը վառի կամ կը մարի՝ ինչպէս որ ուզուի: Զեռուցիչ գործիքը որ փորելի ու թեթիւ բան մըն է, մէկ տեղէն միւսը կ'ընայ փոխադրուել: Սենտակ մը տարբերել ետեւ ուրիշ սենտակ մը կը տարուի, և քանի մը վաղիկէն մէջ զայն ալ ուղղութիւն չափ կը տարբերեն:

Չմոռն Լընուային կազին կանթեղը միանգամայն վառարանի գործ կը տեսնէ՝ լուսոյն հետ ջերմութիւն ալ ծաւալելով: Հետեւաբար ամենէն փոքրիկ տուններն ու խիստ չափաւոր կարողութեան տէր եղող ընտանիքներն անգամ պայծառ լուսաւորութիւն մը և կանոնաւոր ու առողջապահ ջերմութիւն մը մէկանց վաղիկէն դիւրութիւն կուենան ասով:

Չենք վարանիլ ըսելու թէ այս սքանչելի գիւտը ձեռնարկուեալով համար ալ նոր դարաշրջան մը պիտի սկսի: Բայց ինչ ձեռքի աշխատութիւններուն մեքենային աշխատութիւնը պիտի յաջորդէ, և կանխապէս սովորութիւններն ու նախապաշարմունքները պիտի տապալեն իրան դարուն յառաջադիմութեան այս փառաւոր և ըսքանչելի յաջողութեան արդարեւն:

ԾԱՆՈԻՑՈՒՆՔ

Ստանդիոն Կարքի Խաբուի Նաւա, մատուցելու գույքը հիւսիսի (բարեալի) դէմ գեղեցիկ գետին մը կայ ծախու: Այս գետինը ծախու առնելու գործը Մեծ Նոր Խանը թաղութեան ժեմատարի Կառապետ ազգային հետ քննարկուի:

Բիծ կամ արատ հանող

Նորահար ջուր մը եւ բամառ մը Այս սպիտակ ջուրը և տուփ մը բամառ մարդոց երեսը դանուած ամեն կերպ բիծերը կը հանեն: Գանձերը կը մաքրեն և մորթին փայլունութիւն մը կ'առան: Այս ծախուին Պահճէ գարուն Իքի Գարունը ըսուած գեղազործին խանութը, գործածութեան կերպը ծանուցանող հրահանգի մը հետ:

ԶԱՆՈՒՄ

Մարտի և անուշահամ Գաղղիացի Տրեմոր Օթիէ բժիշկին և Էմիլիէ դեղագործին պատրաստածը, որուն մէջ ձուկի հոտ և համ ամենէն չկայ: Այս գետնի Պէյօղու Տէլա Սուտայի դեղարանը:

Այս քաղաքը շաբաթ անգամ մը կ'ընէ բոլորքարի օրերը: Այս կողմէ կընայ ստորագրելի, Գ. Պոլիս՝ Զինի խանը քաղաքի գրասենակը: Իսկ դուրսը՝ հոգաբարձուներն են:

ԻԶՄԻՐ. Յոնանեան աղա Մագսուտեան: ԵՐԿՐԱՆ. Շաւարշ աղա Ալիաբեկեան: ԱՆԿՐԱՆ. Ստանիսլաւ Ստանիսլաւ աղա Գալուստեան:

ՏՐԱԿԱՆ. Պ. Խաչատուր Էլմասեան: ԹՈՒՄԱ. Մանտեմի Յալիք աղա Աղաղանեան:

ԿԱՐՍ. Կարապետ պատուելի Զարբեան:

ԴՈՒՅԱ. Կարապետ աղա Եսկիյէնի լիեան:

ՆԻԿՈՍԻՒՄ. Պ. Տ. Մուրադեան:

ԹԵԲԵՐԱՆ. Պ. Գրիգոր Մաղարաշեան: ՎԱՆ. Պ. Մկրտիչ Տ. Առուսեան:

ԽԱՐԱԲԵՐ. Պ. Դեմիր Ճափաշեան: ԵՐԶՐԱՆ. Մ. Դանիէլ աղա Խաղանեան:

ԱՏԱՔԱՋԱՐ. Մանտեմի Յալիք աղա Տ. Գրիգորեան:

Ուրիշ քաղաքներէ ստորագրուի ուղղութեամբ այս տեղերէն մէկուն հետ կընան բոլորակի:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԴՐԱՄՈՑ ԱՐԺՈՂՈՒԹԻՒՆԸ	
ԹՂԹԱԴՐԱՄՈՎ	
3 04-NUSNU	
(ստանան իրա Մէճիտէ	178
« 20-րդ Արժաթ	54-30
Խաղէ թաւիլի	74-30
Խաղէ ձեւիտէ	65
Անգղիական իրա	197
Գաղղիայի 20 ֆրանկոց ոսկի	155-10
« 3 ֆրանկոց արժաթ	58
Ռուսի բոլ իմքէնիալ	158-10
Գարպիւն	29-30
Սօֆորին	270
Աւստրիոյ դրամ	94
Հինգրոց քանոնոց հաղարկ	652-20

ՉՈՐԵՔԱՐԺԻ	
26	
Ղուրուշ	Ղուրուշ
178	179
54-30	54-30
74-30	74-30
65	66
197	197
155-10	158-20
58	58-30
158-10	161-20
29-30	30
270	270
94	94-20
652-20	640

ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ (ԳԱՄՊԻՈ) ԳԻՆԵՐԸ	
ԹՂԹԱԴՐԱՄՈՎ ԱՌԱՆՑ ՍԻՏԵՐՈՅԻ	
3 04-NUSNU	
Լոնտոն 51 օր պայմանաժամ	« 3 ամիս
Փարիզ	«
Մարսիլիա	«
Վիեննա	«
Թրիեստ	«
Լիւթով	«
ձեռնով	«

ՄԵՏԱԲՍ (ԻՓԷԲ)	
Տէմբրուշ Ընտրի տակ	« 0-10-120 ղր
« 1	« 420-425
« 2	« 590-415
« 3	«
Մէլէ Պրուսա Ընտրի տակ	«
1.	« 540-580
2.	« 550-560
3.	«
Մէլէտա	« 1.
1.	« 350-570
2.	« 525-540
3.	«
Յիւլիսի 10-12 եւ 11-12	« 420-440
Գոլա Պրուսա չոր	« 470-495
Կէմէլ Բեւ Մալարճ	« 420-480

ԱՐՄՏԻՔ	
ՊՈԼԻՍ 3 04-NUSNU	
Յորեն Բուսիլի	« 35-56
« Խոնայիլի	« 45-46
« Կալայի	« 42-45
« Թալան	« 45-47
« Խալայի կակուզ	« 50-55
« Բուսիլի կակուզ	« 50-55
Եգիպտացորեն կակուզ	« 49-24
Գարի Բուսիլի	« 44-42
Վաճառանոցի մէջ կայ ընդ ամենը	« 460000
Գրիւ ոտքն եւ 50000 գրիւ գարի	«

ՉԱՆԱՋԱՆ ՆԻԹԵՐ	
Կատր (Մաղը) սեւ	« 46-20 47
Կանանչ եւ ձերմակ	« 7-8
Դիւղին հատիկ (ձէնիլ) Էնիլիլի	« 5-6
Բուրճ Գրըմ կէս լուս	« 150-160
Էլ լուսացուած	« 450-420

ՏՈՒՄԱՆԻ	
Թիֆլիս Էնիլիլի	« 320-550
Մալմուլի	« 35-54
Սիւնի Գարա Զիար	« 210-245
Բիթլի	« 32-34
Տերեւ	« 30-52
Խէժ Արաբի (Չափ արապի)	« 21-22
Պղնձ (Պղնձ)	« 22-23
Մեղրամու դեղին Տրապիզոն	« 30-31
Անատոլ	« 29-50
Բուսիլ Բուսիլի	« Բիլ
Կուսուտի հուս (Բէթլի թիւ) Բուս	«
Չէթ (Չէթիլի եղող) Արաբի Զիար	« 11-11-30
Կիլիկ	« 11-20-41
Բամիլ Գրըմ-Արաբ Կատապա	« Կիլ
Ասոր Կիլիկ	« 105-110
Կաղին (Չիւր) Տրապիզոն	« 130-135
Բրնձ Եգիպտոս Բէթլի Զիար	« 4-10 4-10
Տրապիզ	« 6-20-7
Աճառ (Սապոն) Գանտիա	«
Սիւնիլի	«

ԱՐՄԱԳԻՆ ԲԵՐԲ	
Խաչիլ Բիւս եւ Գաիս 400 Զիար	« 4520-1500
« Մալմուլի եւ Մէլիս	«
Շաքար Գ. (Զիլի) 6-10 Լու	« 520-540
« Փոլի (Թօլ)	« 440-450
« Զիլ Գիլի	«
« Գիլի	«
« Գաղղ Գիլի	« 450-440
« Գիլի	« 420-450
« Զալման անտուլով	«
« Գուրմուլ (Զուլի)	«
Պղնձ (սիւնի)	« 11-11
Լեղակ (Զիլի) Պէնիլի	« 200-210
« Մարա	« 75-80
Որդան կարմիր (գրըմ)	« 425-450
« անտուլի	« 80-90
« Խոնա	« 65-70
Թէյ (Զիլ) Գիլի	« 80-85

« ԲԷՔՈ »	
Հանքածուխի Երեսի Զիար	« 125-135
« Լիլի	« 29-51
« Գարա	« 27-29
« Գարա	« 25-25
Անազ (Գալայ)	« Կիլ
Անուշատ (Կիլի) Զիար	« 1530-1560
Պրուսա (Զիլի) Զիար	« 200-210
Կապար (Կիլի)	« 250-240
Թիլի (Թիլի) Զիար	« 510-525
Զիլի տալմանի Զիար	« 7-7-10
Լիլի (Զիլի) Զիար	« 83-90
« Բեւիլ	« 98-100
« Զալման	« 160-170
« Բիլի	«
« Բուսիլ	«
Գարա	« 4-8
Ծոմ (Զիլի) Զիար	« 80-85
Խաչիլ Զիար	« 560-570
« Զիլ	« 475-180
« Զիլ	« 410-420
Բիլի (Զիլի) Զիար	« 16-17
« Զիլի	« 44-15
Գիլի (Զիլի) Զիար	« 17-30-48
Բիլի (Զիլի) Զիար	« 4-10
« Զիլի	«
Զալման Զիլի	« 50-52
« Զիլի	« 24
Կարա Զիլի	« 46-30-47
Գիլի (Զիլի) Զիար	« 500-550
Բամիլ Զիար	« 24-22
« Զիլ	« 25-30-24
« Զիլ	« 25-30-26
« Զիլ	« 27-30
« Զիլ	« 24-30-25
« Զիլ	« 27-28
« Զիլ	« 29-30
« Զիլ	« 50-52

ԻՍԿԱԳԻՐ-ՏԵՐԵՆ	
Կ. Ս. ԻՍԿԱԳԻՐ	«
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼԻՍԿԱՆՑ	
« Գիլի	«